

PRILOG 4. OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

PRILOG 4.:			
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo zdravstva	
1.2.	Naziv propisa:	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: DA	Naziv akta: Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. Treći akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga Opis mjere: liberalizacija tržišta usluga u Republici Hrvatskoj
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: NE	Naziv pravne stečevine: /
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Sukladno važećem Zakonu o zdravstvenoj zaštiti zdravstveni radnici stječu stručnu kvalifikaciju završetkom obrazovanja. Međutim, pripravnički staž je i dalje obavezan za primalje - asistentice, fizioterapeutske tehničare, prvostupnike fizioterapije, zdravstveno-laboratorijske tehničare, prvostupnike medicinsko-laboratorijske dijagnostike, sanitarne inženjere, sanitarne tehničare, prvostupnike radne terapije, prvostupnike radiološke tehnologije, dentalne tehničare, dentalne asistente i farmaceutske tehničare. Nadalje, uočena je pravna praznina u slučajevima kada je protiv radnika u zdravstvenoj djelatnosti pokrenut kazneni postupak odnosno donesena pravomoćna presuda za kaznena djela protiv spolne slobode i kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.		
2.2.	Izvor podataka: Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18., 125/19., 133/20., 147/20., 136/21., 119/22., 156/22., 33/23., 145/23., 36/24.)		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		
3.1.	Opis posebnog cilja Cilj olakšavanja i ubrzivanja uključivanja svih zdravstvenih radnika na tržište rada te uklanjanje prepreka za dobivanje odobrenja za samostalan rad Cilj zaštite prava i dostojanstva pacijenata		
3.2.	Opis svrhe propisa Pripravnički staž je i dalje obavezan za primalje - asistentice, fizioterapeutske tehničare, prvostupnike fizioterapije, zdravstveno-laboratorijske tehničare, prvostupnike medicinsko-laboratorijske dijagnostike, sanitarne inženjere, sanitarne tehničare, prvostupnike radne		

	<p>terapije, prvostupnike radiološke tehnologije, dentalne tehničare, dentalne asistente i farmaceutske tehničare.</p> <p>S obzirom na navedeno, ti zdravstveni radnici odobrenje za samostalan rad mogu dobiti tek nakon završenog pripravničkog staža i dobivenog uvjerenja o položenom stručnom ispitu, što ih dovodi u nepovoljniji položaju u odnosu na ostale zdravstvene radnike, jer oni kao i ostale zdravstvene struke završetkom obrazovanja postižu ishode učenja i stječu kompetencije.</p> <p>Navedeno je vrlo važno s obzirom da odobrenjem za samostalan rad zdravstveni radnik stječe pravo samostalno obavljati poslove u svojoj struci te obvezan pripravnički staž predstavlja prepreku za izlazak navedenih struka na tržište rada.</p> <p>Svrha ovoga propisa je ukidanje obveze obavljanja pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita za navedene zdravstvene radnike. Naime, prema Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. - 2026. cilj je pojednostaviti ili ukinuti dodatne regulatorne zahtjeve.</p> <p>Vezano za navedeno, ovim se zakonskim prijedlogom kao novina uvodi mogućnost rada pod nadzorom za zdravstvene radnike kojima se predloženim izmjenama ukida obveza obavljanja pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita. Rad pod nadzorom bit će usmjeren na zdravstvene radnike koji se po prvi put zapošljavaju u zanimanju za koje su stekli stručnu kvalifikaciju u trajanju od najdulje tri mjeseca te neće biti obvezan.</p> <p>Predložena izmjena ima za cilj olakšati prijelazno razdoblje od stjecanja stručne kvalifikacije do potpune integracije na tržište rada zdravstvenim radnicima koji će neposredno u vidu zanimanja pružati zdravstvenu zaštitu stanovništvu.</p> <p>Nadalje, uočena je pravna praznina u slučajevima kada je protiv radnika u zdravstvenoj djelatnosti pokrenut kazneni postupak za kaznena djela protiv spolne slobode i kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Naime, u praksi je uočeno da su zdravstveni radnici protiv kojih je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, za vrijeme trajanja kaznenog postupka, i dalje neposredno pružali zdravstvenu zaštitu odnosno sudjelovali u dijagnostičkim i terapijskim postupcima. U cilju zaštite pacijenata i stvaranja sigurne okoline prilikom korištenja zdravstvene zaštite te radi isključivanja potencijalnih rizika koji proizlaze i koji su povezani s mogućim počinjenjem navedenih kaznenih djela, navedeno je potrebno hitno regulirati.</p> <p>Slijedom navedenoga, ovim zakonskim prijedlogom postrožuju se uvjeti za obavljanje privatne prakse u ordinaciji odnosno uvjeti za prijam u radni odnos za obavljanje poslova u zdravstvenoj djelatnosti, na način da protiv radnika koji u vidu zanimanja pruža zdravstvenu zaštitu te sudjeluje u dijagnostičkim i terapijskim postupcima ne smije biti pokrenut kazneni postupak niti isti smije biti pravomoćno osuđen za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode i kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta sukladno kaznenom zakonu, propisuje se obveza poslodavca u vezi udaljavanja tog radnika od obavljanja poslova u slučajevima kada je protiv radnika pokrenut kazneni postupak za navedena kaznena djela, propisuje se obveza poslodavca da, u slučaju da navedeni radnik bude pravomoćno osuđen za neko od navedenih kaznenih djela, mora otkazati radniku ugovor o radu.</p> <p>Cilj ove izmjene je sveobuhvatno uređivanje uvjeta koji se odnose na navedene kaznenopravne aspekte, radi isključivanja potencijalnih rizika koji proizlaze i koji su povezani s mogućim počinjenjem navedenih kaznenih djela i njihovom nespojivošću s obavljanjem djelatnosti u sustavu zdravstva.</p> <p>Sve navedene novine predlažu se u cilju zaštite prava i dostojanstva pacijenata, ali i u cilju zaštite dostojanstva zdravstvenih radnika koji neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu, kao i ostalih radnika u sustavu zdravstva koji sudjeluju u dijagnostičkim i terapijskim postupcima te liječenju.</p>
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja

	S obzirom da se radi o sadržaju koji se uređuje zakonom, nenormativno rješenje nije primjenjivo nego je potrebno pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	
3.4.	Izvor podataka:	
	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18., 125/19., 133/20., 147/20., 136/21., 119/22., 156/22., 33/23., 145/23., 36/24.)	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Cilj olakšavanja i ubrzivanja uključivanja svih zdravstvenih radnika na tržište rada te uklanjanje prepreka za dobivanje odobrenja za samostalan rad Cilj zaštite prava i dostojanstva pacijenata	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Utvrđen je posredan učinak na gospodarstvo kroz brži ulazak zdravstvenih radnika na tržište rada. Utvrđen je učinak na područje radnih odnosa, odnosno na obveze poslodavca, vezano za postupanje u slučaju da je protiv radnika pokrenut kazneni postupak, odnosno donesena pravomoćna sudska presuda, za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, te vezano za postupanje prijama u radni odnos.	Privatne zdravstvene ustanove, javne zdravstvene ustanove, drugi poslovni subjekti u području zdravstva Poslodavci Zdravstveni radnici i zdravstveni suradnici protiv kojih je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, odnosno donesena pravomoćna presuda
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Utvrđen je učinak na zaštitu prava i dostojanstva pacijenata, kroz obvezu udaljavanja radnika od obavljanja poslova protiv kojih je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, obvezu otkazivanja ugovora o radu u slučaju da radnik bude pravomoćno osuđen za neko od navedenih kaznenih djela, te postrožavanjem uvjeta za prijam u radni odnos u djelatnosti zdravstva.	Pacijenti
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	

	Ukidanjem pripravničkog staža za zdravstvene radnike skratit će se vrijeme za dobivanje odobrenja za samostalan rad. Time će se olakšati pristup tržištu rada te ostvariti dobrobiti za poslodavce, pacijente i za radnike.
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja: Nisu utvrđeni učinci niti adresati u području održivog razvoja.
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi: Nisu utvrđeni učinci niti adresati u socijalne skrbi.
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava: Radnike u radnom odnosu u sustavu zdravstva koji neposredno u vidu zanimanja pruža zdravstvenu zaštitu ili koji sudjeluje u dijagnostičkim i terapijskim postupcima protiv kojih je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, za vrijeme trajanja kaznenog postupka, poslodavac će morati udaljiti od obavljanja poslova do donošenja pravomoćne presude. Nadalje, postrožuju se uvjeti za primanje u radni odnos u djelatnosti zdravstva. Naime, za primanje u radni odnos poslodavac će biti dužan po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osoba nije osuđena za kaznena djela protiv spolne slobode i kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta sukladno kaznenom zakonu te zatražiti od osobe dokaz da se protiv nje ne vodi kazneni postupak za navedena kaznena djela. Napominjemo da će se dodatni uvjeti odnositi na osobe koje bi u sustavu zdravstva neposredno u vidu zanimanja pružale zdravstvenu zaštitu te osobe koje bi sudjelovale u dijagnostičkim i terapijskim postupcima. Također, propisuje se i postupanje poslodavca u slučaju donošenja pravomoćne sudske presude za navedena kaznena djela protiv radnika.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima: U slučaju da je protiv radnika pokrenut kazneni postupak za kaznena djela protiv spolne slobode i kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, poslodavac će biti obvezan udaljiti toga radnika od obavljanja poslova do obustave kaznenog postupka odnosno najduže do pravomoćnosti sudske presude. Za vrijeme udaljenja od obavljanja poslova radniku bi pripadala naknada plaće u iznosu od 60%, a ako uzdržava obitelj 80% osnovne plaće radnika uvećane za dodatak za radni staž koju bi ostvario da je radio. Također, u slučaju da radnik bude pravomoćno osuđen za neko od navedenih kaznenih djela, poslodavac će otkazati radniku ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a nakon isteka tog roka redovitim otkazom ugovora o radu, u kojem će slučaju poslodavac, istodobno uz otkazivanje ugovora o radu, od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka. U slučaju obustave kaznenog postupka pokrenutog protiv radnika ili u slučaju donošenja pravomoćne presude kojom se radnik oslobađa od odgovornosti ili je u odnosu na radnika donesena pravomoćna odbijajuća presuda, poslodavac će radniku morati nadoknaditi razliku između isplaćenog postotka i punog iznosa naknade plaće od prvoga dana udaljenja.
5.6.	Izvor podataka: -
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
6.1.	Savjetovanje: Dana 13. svibnja 2025. započeo je postupak internetskog savjetovanja za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona te Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa za predmetni zakonski prijedlog na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanja s javnošću „e-

	<p>Savjetovanja“. Svi zainteresirani mogli su dostaviti svoje prijedloge, primjedbe i komentare u razdoblju od 13. do 28. svibnja 2025. godine putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje „e-Savjetovanja" ili na e-mail adresu: savjetovanje@miz.hr. Savjetovanje je provedeno sukladno propisima kojima se uređuje procjena učinaka propisa te pravo na pristup informacijama objavom predmetnog Nacrta prijedloga zakona i Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa, kao dva odvojena savjetovanja.</p> <p>U razmatranje je uzeto 173 komentara zaprimljenih u postupku savjetovanja s javnošću na Nacrt prijedloga zakona zaprimljeno te osam komentara zaprimljenih na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa za predmetni zakonski prijedlog.</p> <p>Razlozi za skraćivanje trajanja savjetovanja:</p> <p>Predložene izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti donose se po hitnom postupku. Naime, liberalizacija tržišta usluga u Republici Hrvatskoj nastavlja se provoditi kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. - 2026., odnosno nastavlja se s provođenjem reformi reguliranih profesija s obzirom da u određenim sektorima i reguliranim profesijama i dalje postoje razlozi i prostor za dodatnu deregulaciju. Navedenim zahtjevima obuhvaćen je i sustav zdravstva tj. odredbe o pripravničkom stažu i trajanju pripravničkog staža zdravstvenih radnika te polaganju stručnog ispita. Prema navedenom Nacionalnom planu cilj je pojednostaviti odnosno ukinuti dodatne regulatorne zahtjeve. S obzirom da zdravstveni radnici završetkom obrazovanja postižu ishode učenja i stječu kompetencije, dodatne obveze obavljanja pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita otežavaju pristup tržištu rada.</p> <p>Predloženim izmjenama brišu se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18., 125/19., 133/20., 147/20., 136/21., 119/22., 156/22., 33/23., 145/23. i 36/24.) kojima je propisana obveza obavljanja pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita za primalju - asistenticu, fizioterapeuskog tehničara, prvostupnika fizioterapije, zdravstveno-laboratorijskog tehničara, prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike, sanitarnog inženjera, sanitarnog tehničara, prvostupnika radne terapije, prvostupnika radiološke tehnologije, dentalnog tehničara, dentalnog asistenta i farmaceutskog tehničara, što znači da navedena zanimanja više neće imati obvezu obavljanja pripravničkog staža niti polaganja stručnog ispita. Cilj navedenih izmjena je olakšati i ubrzati uključivanje navedenih struka na tržište rada nakon stečene stručne kvalifikacije.</p>	
6.2.	<p>Konzultacije:</p> <p>U svrhu izrade predmetnog Nacrta prijedloga zakona Ministarstvo zdravstva osnovalo je Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti koju su sačinjavali predstavnici nadležnih tijela državne uprave, kao i drugih institucija. Prije upućivanja u postupak savjetovanja s javnošću proveden je i postupak konzultacija i usuglašavanja zakonskog prijedloga u kojem su se na nacrt očitovale uključena tijela te je provedena analiza pristiglih komentara i mišljenja, a sukladno rezultatima analize revidirao se zakonski prijedlog i Obrazac iskaza. Ujedno je zakonski prijedlog revidiran u odnosu na zaprimljena mišljenja tijela, a kojim je isti dostavljen na mišljenja sukladno Poslovniku Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 154/11, 121/12, 7/13, 61/15, 99/16, 57/17, 87/19, 88/20 i 68/24).</p>	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	<p>Pozitivni učinci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. smanjit će se vrijeme za dobivanje odobrenja za samostalan rad 2. ubrzat će se izlazak zdravstvenih radnika na tržište rada 	<p>Negativni učinci:</p> <p>Očekuje se da bi pojedine zdravstvene struke, strukovna udruženja te obrazovne institucije mogle problematizirati ukidanje pripravničkog staža za preostale zdravstvene radnike. Međutim, kao neobavezna alternativa dosadašnjem</p>

	<p>3. bit će jasno propisano postupanje poslodavca u slučaju da je protiv radnika pokrenut kazneni postupak ili donesena pravomoćna sudska presuda za kaznena djela spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta</p> <p>4. dodatno će se zaštititi prava i dostojanstvo pacijenata.</p>	<p>pripravničkom stažu ovim zakonskim prijedlogom uvodi se rad pod nadzorom, kojim bi se premostile eventualne nesigurnosti s kojim bi se mogli suočiti zdravstveni radnici nakon završetka obrazovanja, a prilikom prvog zapošljavanja.</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proisteci iz provedbe:</p> <p>Utvrđen je posredan učinak na gospodarstvo kroz brži ulazak zdravstvenih radnika na tržište rada.</p> <p>Utvrđen je učinak na područje radnih odnosa, odnosno na obveze poslodavca, vezano za postupanje u slučaju da je protiv radnika pokrenut kazneni postupak, odnosno donesena pravomoćna sudska presuda, za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, te vezano za postupanje prijama u radni odnos.</p> <p>Utvrđen je učinak na zaštitu prava i dostojanstva pacijenata, kroz obvezu udaljavanja radnika od obavljanja poslova protiv kojih je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode te spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, obvezu otkazivanja ugovora o radu u slučaju da radnik bude pravomoćno osuđen za neko od navedenih kaznenih djela, te postrožavanjem uvjeta za prijam u radni odnos u djelatnosti zdravstva.</p>	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	Nema priloga.	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	<p>Potpis:</p> <div style="text-align: center;"> <p>doc. dr. sc. Irena Hršćić, dr. med.</p> </div> <p>Datum: 9. lipnja 2025.</p>	